

Имом Абу Мансур Мотуридийнинг тафсирда тутган йўллари



16:44 / 21 январь 771

Қуръони Каримни тафсир қилишда асосан икки йўл бор: ат-тафсир бил-маъсур – асарлар билан тафсир қилиш, ат-тафсир бир-роъй – фикр билан тафсир қилиш. Баъзи муфассирлар биринчи йўлни тутган бўлса, баъзилари иккинчи йўлни ушлаганлар. Яна баъзи муфассирлар ўртача йўл тутиб, иккала йўлни жамлаганлар ва ҳам ақл, ҳам нақл билан тафсир қилганлар.

Ат-Тафсир бил-маъсур – Қуръони каримни Қуръон, Суннат ёки саҳоба ва тобеъинлардан асар бўлиб келган нақллар асосида тафсир қилиш.

Ат-Тафсир бир-роъй – Қуръони Карим оятларини ақлу тафаккур ёрдамида тафсир қилиш. Албатта, бунинг шартлари ва чегаралари бўлиб, ўз ўрнида баён қилинади.

Имом Мотуридий раҳматуллоҳи алайҳи ўз тафсирларида мана шу ўрта йўлни тутганлар.

Бу ўрта йўл нақл ва ақл ҳукмларини мукамал билишни талаб қилади. Яъни нақл ҳукмлари – Қуръони Карим, Суннати Набавийя, муҳкам ва муташобих, носих ва мансук, хабар, унинг шартлари ва ҳоказоларни ҳамда ақл, назар, таъвил, ижтиҳод, далил ва ҳужжатларни келтириш ҳукмларини ҳам билиш керак.

«Ҳидоят имоми» китоби асосида тайёрланди.

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитасининг 2023 йил 11 декабрдаги 03-07/9264-рақамли хулосаси асосида тайёрланган.